

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Tuzlanski kanton
GRAD GRAČANICA

Predlagač: Gradonačelnik

Razmatra: Gradsko vijeće

Obrađivač: Služba za prostorno uređenje,
geodetske i imovinsko-pravne
poslove

INFORMACIJA
o javnom prevozu putnika na
području grada Gračanica

Gračanica, decembar 2024. godine

U V O D

Pod komunalnim djelatnostima u smislu Zakona o komunalnim djelatnostima ("Sl. Novine Tuzlanskog kantona" br. 11/05, 07/07, 08/12, 14/13 i 11/20) podrazumijeva se pružanje komunalnih usluga od interesa za fizička i pravna lica, finansiranje građenja i održavanje objekata komunalne infrastrukture kao cjelovitog sistema na području općina/gradova kao i kantona. Članom 3. obavljanje javnog prijevoza putnika određeno je kao jedna od petnaest komunalnih djelatnosti, a u skladu sa članom 4. Zakona, podrazumijeva prijevoz putnika u javnim prijevoznim sredstvima na linijama unutar zona koje utvrđuju općine/gradovi za čija područja se prijevoz obavlja.

Javni prijevoz putnika na području grada Gračanica obavlja se autobusima, minibusima i taxi vozilima, a obavlja se kao linijski i vanlinijski prijevoz.

1. JAVNI LINIJSKI PRIJEVOZ PUTNIKA

1.1. Prijevoznici u javnom linijskom prijevozu putnika

Na području grada Gračanica javni prijevoz putnika u linijskom prijevozu obavljaju tri firme:

- a) AVIS d.o.o. Gračanica
- b) JUPPI TOURS d.o.o. Gračanica i
- c) KALABRIA TURS d.o.o. Gračanica

Za prijevoz putnika u javnom linijskom prijevozu putnika koristi se ukupno 36 vozni jedinica (20 autobusa, 11 minibusu i 5 kombi vozila).

Tabela 1. Broj vozni jedinica u javnom linijsko prijevoz putnika

Red. broj	Vrsta vozila	Avis	Juppi tours	Kalabria turs	SVEGA
1.	Autobus	13	4	3	20
2.	Minibus	8	-	3	11
3.	Kombi vozilo	5	-	-	5
	SVEGA	26	4	6	36

1.2. Registar općinskih redova vožnje

Javni linijski prijevoz putnika obavlja se po utvrđenom redu vožnje i njime su pokrivene sve mjesne zajednice osim MZ Buk. Posljednje usklađivanje redova vožnje za područje grada Gračanica vršeno je 2008. godine i tada je donesen "Registar općinskih redova vožnje registrovanih u Općini Gračanica dana 25.08.2008. godine" sa važnošću od 01.09.2008. do 31.08.2011. godine. Poslije toga nije više bilo usklađivanja redova vožnje nego se postojeći Registar općinskih redova vožnje samo ažurirao i produžavao.

Kroz ovih šesnaest godina registar je doživio mnogo promjena koje se uglavnom rezultat brisanja pojedini polazaka, odnosno povrataka. Kantonalni saobraćajni inspektori su vršeci inspekcijski nadzor ustanovili da se određeni broj polazaka/povrataka ne održava u skladu sa donesenim redom vožnje i za sve te polaske/povratke sačinili su zapisnik na osnovu kojeg su donesena rješenja o brisanju iz registra. Takođe dio polazaka/povrataka brisan je rješenjem na osnovu zahtjeva prijevoznika jer ih nisu više mogli ili željeli održavati. Na dan donošenja u registru je bilo registrovano ukupno 139 polazaka i 138 povrataka. Tokom ovih šesnaest

godina obrisano je ukupno 25 polazaka (oko 18%) i 32 povratka (oko 23%), tako da danas u registru imamo još 114 polazaka i 106 povratka koji se, još uvijek, uredno održavaju. Pregled brisanih i održavanih polazaka i povratka po linijama dat je u tabeli 2.

Tabela 2. Pregled brisanih linija, polazaka i povratka

Red. broj	Linija	Prijevoznik	2008. g.		2024. g.		Brisano		Napomena
			Polaz.	Povr.	Polaz.	Povr.	Polaz.	Povr.	
1.	PRIJEKO BRDO-Doborovci- GRAČANICA	Kalabria - turs	6	6	6	6			
2.	GRAČANICA – STJEPAN POLJE	Šišić - bus	2	4	0	0	2	4	brisana linija
3.	GRAČANICA - OMERBAŠIĆI	Juppi - tours	8	6	6	6	2	0	
4.	GORNJA ORAHOVICA- GRAČANICA	Juppi - tours	2	5	0	0	2	5	brisana linija
5.	VRANOVIĆI-Soko - GRAČANICA	Ljustvo - tours	1	1	1	1			preuzeo Avis
6.	SOKO-GRAČANICA	Ljustvo - tours	1	3	1	3			preuzeo Avis
7.	GRAČANICA-Doborovci-PRIJEKO BRDO	Avis	1	1	1	1			
8.	GRAČANICA – SOKO Selo	Avis	2	3	1	2	1	1	
9.	GRAČANICA - G. LOHINJA	Avis	7	6	7	6			
10.	GRAČANICA - VRANOVIĆI	Avis	6	5	6	5			
11.	GRAČANICA - PISKAVICA	Avis	7	7	6	6	1	1	
12.	GARAČNICA -Karići- OMERBAŠIĆI	Avis	8	7	8	5	0	2	
13.	GRAČANICA -Malešići- LUKAVICA	Avis	8	8	8	8			
14.	GRAČANICA - RAŠLJEVA	Avis	3	4	3	4			
15.	GRAČANICA -Rijeka - RAŠLJEVA	Avis	1	0	1	0			
16.	GRAČANICA – STJEPAN POLJE	Avis	11	11	8	8	3	3	
17.	GARAČNICA –GORNJA ORAHOVICA (Džafići)	Avis	13	13	9	8	4	5	
18.	GRAČANICA- DOBOROVCI	Avis	4	4	4	4			
19.	GRAČANICA –Miričina- GORNJA MIRIČINA	Avis	17	18	11	12	6	6	
20.	GRAČANICA - MALEŠIĆI	Avis	11	10	10	8	1	2	

21.	GRAČANICA -Soko-ŠKAHOVICA	Avis	1	0	1	0			
22.	GRAČANICA-Škahovica - PISKAVICA	Avis	2	0	2	0			
23.	GRAČANICA - Škahovica- SOKO	Avis	1	0	1	0			
24.	GRAČANICA-ŠKAHOVICA	Avis	8	8	8	8			
25.	GRAČANICA - PRIBAVA	Avis	6	6	4	4	2	2	
26.	GRAČANICA - KARIĆI	Avis	2	2	1	1	1	1	
SVEGA			139	138	114	106	25	32	

Kao što se vidi tokom ovih šesnaest godina od kako je registar donesen sa radom su prestala dva prijevoznika "Šišić-bus" Gračanica i "Ljustvo tours" Soko. Linije od firme "Ljustvo tours" preuzeo je Avis, a linija od firme "Šišić-bus" je brisana iz registra.

1.3. Autobuska stajališta

01.11.2022. godine sa radom je otpočela nova autobuska stanica. Pošto se nova autobuska stanica nalazi izvan centra grada, odnosno na periferiji, pojavio se problem prijevoza putnika od centra grada do nove autobuske stanice i obratno. Znajući za taj problem Gradska uprava je u ljeto 2022. godine otpočela sa aktivnostima na izradi Elaborata o organizaciji javnog autobusnog prijevoza putnika na području grada Gračanica. Po završetku Elaborata pokazalo se da je pored postojećih autobusnih stajališta potrebno izgraditi još pet novih stajališta na regionalnoj cesti R-460. Urađen je projekat za svih pet stajališta i krenulo se u proceduru dobivanja saglasnosti od JU Direkcija regionalnih cesta TK jer su oni upravitelji regionalne ceste. Uz zahtjev za davanje saglasnosti propisano je da se treba priložiti i saglasnost nadležnog ministarstva unutrašnjih poslova na čijem području se žele graditi autobuska stajališta. Uputili smo zahtjev i dobili saglasnost samo za dva stajališta (preko puta Pravoslavne crkve i stajalište na Lukama), dok smo za preostala tri stajališta dobili negativno mišljenje, odnosno saglasnost. Nezadovoljni odgovorom, ponovo smo uputili zahtjev za davanje saglasnosti za tri stajališta, ovaj put uz opširnije navođenje razloga zašto bi mišljenje trebalo biti pozitivno. Ovaj put dobili smo pozitivno mišljenje za stajalište na lokaciji kod „Ćire“, odnosno preko puta zgrade Policijske stanice, dok za preostala dva stajališta mišljenje je ponovo bilo negativno, a kao glavni razlog negativnog mišljenja je da bi stajališta svojim položajem „ometala“ rad Policijske stanice Gračanica i Općinskog suda Gračanica.

Za autobusko stajalište na lokaciji „Luke“, koje je u prvom pokušaju dobilo saglasnost ministarstva unutrašnjih poslova, proveden je postupak javne nabavke i u januaru ove godine potpisan je ugovor sa izvođačem radova. Međutim, zbog prezauzetosti izvođač još uvijek nije otpočeo sa izvođenjem radova. Za drugo autobusko stajalište koje je u prvom pokušaju dobilo pozitivno mišljenje (stajalište na lokaciji preko puta Pravoslavne crkve) nije ni raspisivana javna nabavka jer se potencijalno nalazi u zoni buduće raskrsnice sa kružnim tokom saobraćaja kod BKC-a.

Za autobusko stajalište na lokaciji „Ćire“, odnosno preko puta objekta Policijske stanice Gračanica, takođe je proveden postupak javne nabavke i u aprilu ove godine je potpisan ugovor sa izvođačem radova. Radovi na izgradnji ovog autobuskog stajališta takođe nisu otpočeli iz istih razloga kao kod stajališta na lokaciji „Luke“.

Pored ovih pet autobuskih stajališta koja su u planu da se urede, mi imamo još ukupno 14 stajališta koja su uređena i koja zadovoljavaju uslove date Pravilnikom o minimalnim tehničkim uvjetima za izgradnju i upotrebu autobuskih stajališta ("Službene novine FBiH", broj 69/10), 9 stajališta na magistralnoj cesti M4 i 5 stajališta na regionalnoj cesti R460. Za ostala stajališta koja se koriste potrebno je u narednom periodu provesti potrebne procedure kako bi i njih uredili u skladu sa pomenutim Pravilnikom.

Takođe veliki problem predstavlja i veliki broj autobuskih stajališta koja nemaju uređen prostor za putnike koji čekaju na prijevoz. Na području grada nemamo postavljenu ni jednu urbanu nadstrešnicu, a veoma mali je broj i onih improviziranih nadstrešnica koje su najčešće napravljene od fasadnog lima.

2. TAXI PRIJEVOZ PUTNIKA

Pored javnog linijskog prijevoza putnika na području grada Gračanica organiziran je i taksi prijevoz koji spada u javni vanlinijski prijevoz putnika. Trenutno je aktivno 16 taksi prijevoznika i isti su raspoređeni na taksi stajalištima čiji je kapacitet 18 mjesta, i to:

1. Taksi stajalište 1., ulica Kej Fridriha Foglara - broj mjesta 4
2. Taksi stajalište 2., ulica Kej Fridriha Foglara - broj mjesta 3
3. Taksi stajalište 3., ulica Kej Fridriha Foglara - broj mjesta 2
4. Taksi stajalište 4., iznad stare Autobuske stanice - broj mjesta 4
5. Taksi stajalište 5., D.Orahovica - broj mjesta 3
6. Taksi stajalište 6., nova Autobuska stanica - broj mjesta 2

U kontaktu sa Kantonalnom upravom za inspeksijske poslove saznali smo da problem sa tzv. nelegalnim taksistima više nije toliko izražen, te da je taksi prijevoz putnika sada uglavnom u legalnim okvirima.

3. ZAKLJUČNA RAZMATRANJA

Izmiještanjem autobuske stanice iz centra grada na periferiju, ukazala se potreba za organizovanjem gradskih linija kako bi se putnici iz centra grada mogli prevesti do nove autobuske stanice i obratno. Kada se krenulo u rješavanje ovih problema pokazalo se da su problemi u javnom prijevozu putnika mnogo kompleksniji nego što se to u prvi mah činilo, te da bi pristup njihovom rješavanju trebao biti sistematičan i stručan:

- izvršiti novo usklađivanje gradskih redova vožnji, odnosno izrada novog Registra gradskih redova vožnje, jer je stari registar pretrpio mnogo izmjena, a i izmiještanjem autobuske stanice izmijenio je se i itinerer kretanja vozila, a samim time i vrijeme putovanja vozila,
- izgraditi i urediti u skladu sa Pravilnikom autobuska stajališta za koja imamo urađen projekat i za koja smo dobili saglasnost od MUP-a i JU Direkcija regionalnih cesta TK,
- za stajališta za koja imamo urađen projekat, ali nemamo saglasnost od MUP-a u narednom periodu izdejsstvovati istu jer alternativnih lokacija nema, a putnicima se moraju osigurati stajališta na kojima mogu bezbjedno ući i izaći iz vozila javnog prijevoza,
- za sva preostala autobuska stajališta uraditi projektnu dokumentaciju i urediti ih u skladu sa Pravilnikom,
- na svim autobuskim stajalištima, gdje za to postoje uslovi, postaviti odgovarajuće urbane nadstrešnice.